

ALAIA MARTIN ETXEBESTE

«Gauzak lurrera ekartzeak sortzen laguntzen dit, nire egunerokoa ere lurrekoa delako»

Alaia Martin Etxebeste (Oiartzun, 1987) 2011n sailkatu zen lehen aldiz finalera eta orduz geroztik beti egon da Illunbeko oholtzan. Jolaserako gogoz igoko da fokupera aurten.

Martxan zegoen tren batera igo zinen txapelketan.

Bertigo pixka bat banuen sartzeko, eta baita ilusio handia ere. Plazan banenbilen, baina badakigu txapelketa beste kode bat izaten dela. Gipuzkoa-koa zehazki duela bost urtetik berri- gabe-ko kode bat zen nire gorputzean.

Eibarko astea lasai eta gogoz pasa nuen, eta gorputzaldi onarekin iritsi nintzen, pozik; nahikoa gozatu nuen kantuan. Nahiz eta beti geratzen zaigun bertso edo posizio batzuei ukituren bat emateko nahia. Zarautzera begira ere saiatu nintzen jabetzen pasabide bat baino gehiago dela finalaurre-ko bat, finalarekin egiten dugu denok amets, plaza handi horrekin, baina finalerdi bat ere izugarritzako plaza da, eta batzuetan ahaztu egiten zaigu hori. Ariketa oso bihurriak ziren, batetik besterako jauziak oso bortitzak ziren eta kontzentrazio maila handia eskatzen zuen saioak, horretan zentratu nintzen. Eta taldearekin asko gozatu nuen. Elkar- ritzketak eraikitzen gustura sentitu nintzen, entzuten ari nintzelako, eta konturatu naiz niretzat oraintxe bertso- tan oso garrantzitsua den gauza bat entzutea dela.

Etengabe zehaztasuna sumatu dugu zure bertsoetan: Crocsak, Twingoa, hanketako babak...

Niretzat zehaztasuna garrantzitsua da, zehaztasunak eta

zorroz- tasunak ematen dute antze- koak direla, baina ez dira gauza bera. Gustatzen zait per- tsonaia edota egoera marraztea, niri laguntzen dit sortzen, eta beste sortzaileengan asko estimatzen dud- an gauza bat da, ikustea, bisualizatzea edo lurrera ekartzea gauzak. Eta niretzat gauzak lurrera ekar- tze- ko modu bat da zehaztasu-

na, eta hori interesatzen zait, agian nire egunerokoa ere oso lurrekoa delako, oso momen- tukoa, oso egunerokoa eta oi- nezkoa. Egunerokoaren arrun- kerian ez, baina soiltasun eta sinpletasuna bai, eta aldi be- rean gauza ederra da hori ere. Denok konpartitzen ditugun kode, gertaera, usain edota ko- lore asko daude hor, zehatzean eta egunerokoan.

Zein gorputzaldirekin igo nahiko zenuke oholtzara?

Zaila da asmatzen gero egunak nola harrapatuko zaituen, as- kotan sorpresa handienak egunean bertan etortzen dira, beldur eta ilusio handienak momentuan bertan etortzen zaizkizu. Nahiko nukeena gar- bi dut: zer plaza puska den kontziente izan, zer luxua den, zenbat jende- k lan egiten duen saio hori aurrera ateratzeko, zenbat jende- k hartzen duen bere bizitzako arratsalde bat horretarako.

Zortea izan dugu han egote- ko berriz, eta hori gozatzeko kontzientzia eta kontzentra- zioa nahi ditut. Eta gero, jola- serako askatasuna ematea nire buruari, nahi dut bertso ba- rruan esperimendu eta en- tzun, ondokoa entzun eta ea zer eraikitzen den. Finaletan beti izaten da, baina uste dut elkarriketarako oso talde ona dela, unibertso, konbertsazio, pertsonaia berriak sortzeko oso aukera polita izango dugu. Puntu guztiak aprobetxatu nahi ditut, hitzak aukeratu se- netik, eta askatasunetik ere bai, ahal bada.

Zer iradokitzen dizu zortziko- teak?

Poz-pozik nago tokatu den tal- dearekin, prestaketa jende ez- berdinarekin egin dut, tartean, adibidez, Oihana Arana eta

Maidar Arregirekin; bi bertso- lari puska dira, eta Maidarren kasuan, adibidez, hor geratu izanak pena eman dit, izan zi- tekeelako beste zortzikote bat eta beste zortzikote bat ere bi- kaina izango litzatekeelako.

Bestetik, ni lehenengo aldiz 2011n sailkatu nintzen finalera eta emakume bakar- ra nintzen final hartan, ordutik hona no- la aldatu diren gauzak... 2015ean Oihana Iguaran pasa zen eta 2019an erdi eta erdi izan ginen. Gerora iritsi gara eszenatoki honetara, niretzat izugarritzako aldaketa da lehe- nengo final hartatik datorki- gun honetarako jauzi hori, eta ilusio horrekin ere bizi dut.

Bertsogintzaren ekosisteman zein garrantzi dute bertso es- kolek?

Oinarritzakoak dira. Nire kasuan abiapuntua, 12 urterekin hasi nintzen bertso- tan bertso esko- la bati esker, amu hori jarri zi- gutelako, Arkaitz Goikoetxeak esaterako eramaten zigulako saioetara. Sare bat izan ge- nuen, Oiartzunen bazegoen bertso aste bat eta bertso mu- gimendu bat, eta horri esker zaletu ginen, Oiartzungo ber- tso eskola handi horri esker, eta bertso eskola txiki askota- riko horiei esker.

Ezinbesteko balioa dute. Ni- retzat, behintzat, plaza bezain garrantzitsua izan da bertso eskola. Plazak asko ematen dit, uste dut plaza oro ikasten du- dala zerbait nire buruaz, ingu- ruaz, bertsoaz edo testuingu- ruaz. Baina uste dut bertso eskola garapen espazio bat de- la, eusteko espazio bat ere bai, norbere argi- itzal horietan, in- dartzeko espazio bat eta ezin- bestekoak, bertsogintzak au- rrerapausoak eman ditzan eta mantendu dadin dagoen espa- zio horretan.